

2005-2010, Bilant aniversar: cinci ani de functionare neintrerupta a Pietei pentru ziua urmatoare, tranzactii orare care crescand continuu de la 400 MWh/h in 2005 la aproape 1.000 MWh/h in 2010 au acoperit in cifre agregate la nivelul orizontului de timp analizat aproximativ 11% din necesarul de consum, grad de participare in evolutie de la 48 in anul startului functionarii PZU la 81 in 2010; cinci ani de functionare a Pietei centralizate a contractelor bilaterale, tranzactii care au acoperit conform bilantului cantitatilor de energie electrica contractate pentru livrare in perioada 2006-2010 circa 12% din consumul intern realizat in aceeași perioada; cinci ani de functionare a Pietei de certificate verzi in Romania, tranzactii centralizate care au furnizat an de an procentul majoritar in indeplinirea cotei anuale obligatorii de achizitie de certificate verzi.

Piata pentru Ziua Urmatoare

Cei 72 de participanti care au activat pe platforma PZU in ultima luna a anului 2010 au contribuit nu doar la tranzactionarea volumului lunar record absolut, in medie 1.181,525 MWh/h, ci si la mentinerea tendintei continuu crescatoare a cantitatilor tranzactionate anual incepand cu 2005, anul de start al functionarii Noii platforme pentru Piata pentru ziua urmatoare. Mediile anuale indica mai mult decat o dublare a volumului tranzactionat, de la 388,927 MWh/h in 2005, la 992,716 MWh/h in 2010, cea mai semnificativa variatie, 37%, rezultand din analiza comparativa a ultimilor doi ani, pentru care media anuala arata un castig de aproape 270 MWh/h. Acest salt cantitativ este reflectat si in cota tranzactiilor spot din consumul intern, cota care a crescut cu aproape patru puncte procentuale in 2010, evoluand de la 12,67% in 2009 la 16,56% in ultimul an.

La nivelul intregului an numarul participantilor care au transmis cel putin o oferta a fost de 81, reprezentand circa 76% din cele 106 companii inregistrate la piata. Intentiile exprimate de participantii activi s-au materializat in 2010 in tranzactii orare ce au variat intr-o marja intre 266 MWh/h si 1.591 MWh/h, aceasta din urma valoare reprezentand un maxim absolut al orizontului de timp 2005-2010. Stabilite in toate intervalele fara exceptie, tranzactiile orare s-au ridicat la cel putin 600 MWh/h in majoritatea intervalelor (97% din cazuri), echivalentul a circa 10% din consumul mediu orar anual, in timp ce volumul tranzactiilor a fost mai mic de 500 MWh/h in doar 1% dintre cele 8760 intervale orare.

Pretul anual de tranzactionare a fost in 2010 de 153,39 lei/MWh (36,44 EUR/MWh), in timp ce pretul mediu ponderat a fost de 156,31 lei/MWh (37,08 EUR/MWh), aproximativ egal cu valoarea anului trecut, cand media ponderata a fost de 155,35 lei/MWh (36,69 EUR/MWh).

La nivel european preturile medii anuale corespunzatoare tranzactiilor orare stabilite prin mecanisme similare in pietele spot au inregistrat in cea mai mare parte cresteri, plasandu-se in 2010 intr-o marja intre 36 euro/MWh si 65 euro/MWh, media preturilor stabilite de OPCOM, 36,44 EUR/MWh, si in acest an la limita inferioara a domeniului, plasandu-se la o distanta de 22 procente sub valoarea medie la nivel european, aproximativ 47 EUR/MWh.

Piata Centralizata pentru Contracte Bilaterale de energie electrica atribuite prin licitatie publica

In anul 2010 participantii si-au manifestat in mod constant interesul prin initierea de oferte, numarul intentiilor exprimate de cei 28 de participanti activi dintre cei 102 inregistrati fiind apropiat celui corespunzator anului trecut, respectiv 171 de oferte fata de 180 in 2009.

Cu o cantitate tranzactionata de 3,9 TWh fata de 4,8 TWh in anul anterior, anul 2010 asigura livrari pentru anul 2011 de 3,6 TWh, reprezentand o cota de 6,85% din consum, un start cantitativ incurajator in tranzactionarea contractelor bilaterale pe PCCB pe parcursul anului 2011.

Livrările contractate pentru anul 2010 totalizeaza o cota de 7,82% din consum, pretul mediu ponderat corespunzator, 153,96 lei/MWh (36,52 EUR/MWh), foarte apropiat de media anuala ponderata a preturilor spot in 2010, 156,31 lei/MWh (37,08 EUR/MWh), demonstrand din nou convergenta celor doua semnale de pret.

Ca si in anul anterior rezultatele reflecta conjunctura economica, inclusiv mentinerea gradului ridicat de nesiguranta in ceea ce priveste evolutia prezenta si viitoare a consumului, factor determinant in reorientarea unui anumit procent din piata catre angajamente pe termen scurt asumate prin participarea pe piata spot.

Piata Centralizata pentru Contracte Bilaterale de energie electrica cu negociere continua

Cele 110 contracte standardizate incheiate in urma tranzactiilor cu energie electrica pe platforma electronica PCCB-NC, respectiv 90 de contracte standard de tip saptamanal cu livrare a energiei electrice in banda si 20 de contracte standard de tip saptamanal cu livrare a energiei electrice in gol de sarcina, totalizeaza 16.240 MWh, respectiv o pondere de 0,03% din consumul de energie electrica corespunzator anului 2010.

Piata Centralizata pentru Certificate Verzi

In anul 2010 au fost tranzactionate centralizat 248.694 certificate verzi, din care 66.371 certificate au fost achizitionate de catre furnizori pentru indeplinirea cotei obligatorii pentru 2009, restul de 182.323 de certificate verzi contribuind la indeplinirea cotei obligatorii pentru anul 2010 si reprezentand pana in acest moment echivalentul a 33,46% din certificatele emise pentru anul 2010 pana in ultima luna a anului. Pretul mediu de tranzactionare a certificatelor verzi pentru indeplinirea cotei obligatorii pentru 2010 a fost de 232,36 lei/certificat (55 Euro/certificat la valoarea medie a cursului de schimb pentru luna decembrie a anului 2009, 4,2248 lei).

Decontarea

Pe Piata pentru ziua urmatoare, incasarile si platile totale aferente tranzactiilor efectuate au totalizat, inclusiv TVA, 1.655,6 mil. lei (392,6 mil. euro), din care platile efectuate in doua zile bancare s-au ridicat la 1.571,8 mil. lei (372,8 mil. euro), diferenta reprezentand valoarea compensarilor intre participanti si OPCOM in calitate de contraparte centrala.

Pe langa indeplinirea cu succes a tuturor responsabilitatilor ce au decurs din rolul de contraparte asumat de OPCOM pe piata spot, activitatea de decontare a presupus si in 2010 indeplinirea responsabilitatilor rezultate din procesul de stabilire a cantitatilor, respectiv a drepturilor de incasare/obligatiilor de plata pentru:

- tranzactiile pe Piata centralizata de certificate verzi in valoare de 56,7 mil. lei (13,7 mil. euro), corespunzator certificatelor verzi tranzactionate in 2010 pentru indeplinirea cotelor obligatorii pentru anii 2009 si 2010;
- tranzactiile in piata de echilibrare administrata de Transelectrica, in valoare de 306,12 mil. lei corespunzator energiei de echilibrare pentru crestere de putere si respectiv 60,67 mil. lei corespunzator energiei de echilibrare pentru reducere de putere (in perioada ianuarie-noiembrie 2010);
- dezechilibrele partilor responsabile cu echilibrarea in valoare de 65,90 mil. lei corespunzator dezechilibrelor pozitive si respectiv 333,62 mil. lei corespunzator dezechilibrelor negative, precum si decontarea dezechilibrelor de la notificare ale unitatilor dispecerizabile, in valoare de 164.208 lei (in perioada ianuarie-noiembrie 2010).

Au fost de asemenea determinate si redistribuite costurile sau veniturile suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

Cantitatile contractate pentru livrare in 2010 pe pietele administrate de OPCOM, respectiv pe piata spot si pe pietele centralizate ale contractelor bilaterale, totalizeaza o cantitate de energie electrica de 12.800.681 MWh, echivalentul a circa 25% din necesarul intern de energie electrica estimat pentru acest an.

Suplimentar tranzactiilor cu energie electrica, un numar de 248.694 certificate verzi au fost comercializate centralizat in cele douasprezece licitatii lunare desfasurate in anul 2010.

Pe scurt acestea sunt rezultatele cu care pietele administrate de OPCOM incheie anul 2010, dar nu trebuie uitat momentul de referinta 1 iunie, startul Platformei de Tranzactionare a Certificatelor de Emisii de gaze cu efect de sera (PTCE), precum si cresterea sistematica a interesului participantilor fata de aceasta platforma, progres reflectat de licitatiile programate in 2010, precum si de numarul in crestere al participantilor inregistrati, atat brokeri cat si operatori de instalatii care genereaza emisii si poluare.